

مشکات ۳-۳/۱

شرح جلد دوم
الأسفار الأربعة
جزء دوم

سلسله درس های
آیت الله محمد تقی مصباح زیدی

تدوین و نگارش:
یار علی کرد فیروزجانی

سرشناسه	: مصباح یزدی، محدثتقی، ۱۳۱۳-
عنوان قراردادی	: الحکمة المتعالية فی الاسفار الاربعة، فارسی - عربی، برگزیده شرح
عنوان و نام پدیدآور	: شرح جلد دوم الاسفار الاربعة / تدوین و نگارش یارعلی کرد فیروزجانی.
مشخصات نشر	: قوم مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ج۲
فروست	: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۶؛ فلسفه: ۳۳؛ ۱۶ سلسله‌مدرس‌های آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی.
شابک	: ج ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۱-۱۳۱۳-۵، ج ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۱-۱۳۱۳-۵، ج ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۱-۱۳۱۳-۵
یادداشت	: ج ۲ (چاپ اول، ۱۳۹۹) (فصلی)
یادداشت	: کتاب حاضر شرح جلد دوم از کتاب «الحکمة المتعالية فی الاسفار الاربعة» تألیف صدرالدین محمدبن خیرازی است که با عنوان «الاسفار الاربعة» نیز شهرت دارد
یادداشت	: کتابخانه
یادداشت	: نمایه
موضوع	: شیروزی، صدرالدین محمدبن ابراهیم، ۹۷۹-۱۰۵۰ق. الحکمة المتعالية فی الاسفار الاربعة - نقد و تفسیر
موضوع	: فلسفه اسلامی - متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	: Islamic philosophy -- Early works to ۲۰th century
شناسه افزوده	: مصباح، محمدتقی، ۱۳۱۳-
شناسه افزوده	: Mishbah Yazdi, Muhammad Taqi
شناسه افزوده	: شیروزی، صدرالدین محمدبن ابراهیم، ۱۰۵۰ق. الحکمة المتعالية فی الاسفار الاربعة، برگزیده شرح
شناسه افزوده	: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۹
رده‌بندی کنگره	: قش ۱۰۸/۵۴ BBR
رده‌بندی دیویی	: ۱۸۹/۱
شماره کتابخانه ملی	: ۳۹۴۰۰۹۶

شمارهٔ ردیف ۱۴۸۴
شمارهٔ موضوعی فلسفه - ۲۳۶
۱۴۰۰ - ۱۵

www.ketab.ir

■ شرح جلد دوم الأسفار الأربعة، جزء دوم

- مؤلف: آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی
- تدوین و نگارش: یارعلی کرد فیروزجانی
- ناشر: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ع
- چاپ: نگارش
- نوبت و تاریخ چاپ: اول، بهار ۱۴۰۰
- شمارگان: ۵۰۰
- قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی پخش: قم، خیابان شهدا، کوی ۲۴، پلاک ۲۸، تلفن و نمابر: ۳۷۷۴۲۲۲۶

صندوق پستی: ۶۵۵-۳۷۱۸۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۴-۲۴۴-۲

فهرست مطالب

مقدمهٔ معاونت پژوهش.....	۱۷
درآمد.....	۲۱
مرحلهٔ ششم: دربارهٔ علت و معلول که مشتمل بر چند فصل است	
فصل ۱: دربارهٔ علت و اقسام آن	
تعریف علت و اقسام آن.....	۲۸
مناسبات علل چهارگانه با یکدیگر.....	۳۳
فصل ۲: وجوب وجود علت با وجود معلول و وجوب وجود معلول با وجود علت	
ضرورت بالقیاس بین علت و معلول.....	۴۳
استدلال بر وجوب وجود علت هنگام وجود معلول.....	۴۵
استدلال بر وجوب وجود معلول با وجود علت.....	۴۶
بررسی و نقد.....	۵۷
نکتهٔ انتقادی.....	۶۷
نقد دیدگاه متکلمان دربارهٔ حدوث عالم.....	۷۰
فصل ۳: بررسی تقدم امر مقارن با علت بر معلول	
پاسخ به اشکال فخر رازی بر سخنان ابن‌سینا.....	۸۷
فصل ۴: ابطال دور و تسلسل علی معلولی	
ابطال دور و تسلسل نامتناهی علل.....	۹۵
براهین امتناع تسلسل.....	۱۰۴

مقدمه معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسله مؤمنان و عالمان صادق چه جان‌ها که در راه آن نباخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین حقیقتی است این واقعیت که در نبرد همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین‌رفتنی و نگونسار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در قلمرو نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانه دنیا رسته‌اند، و در این میان، نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیه السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه، رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرضه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه، دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در دوران بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار بی‌شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در قلمروهای گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشواری‌تر است.